

EDUSKUNNAN VASTAUS 151/2001 vp

Hallituksen esitys vakuutetuilta ja työnantajilta perittäviä sosiaaliturvamaksuja ja Kansaneläkelaitoksen rahoitusta koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä vakuutetuilta ja työnantajilta perittäviä sosiaaliturvamaksuja ja Kansaneläkelaitoksen rahoitusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 150/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 31/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

vakuutetun sairausvakuutusmaksun, työnantajan sairausvakuutusmaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään sairausvakuutuslain (364/1963) 32 §:ssä tarkoitetun vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun sekä kansaneläkelain (347/1956) 3 §:ssä tarkoitetun työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta.

2 §

Vakuutetun sairausvakuutusmaksu

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun suuruus on 1,50 prosenttia sairausvakuutuslain 33 §:ssä tarkoitetusta tulosta.

3 §

Eläkkeensaajan sairausvakuutusmaksu

Jos vakuutettu saa eläketuloa, häneltä peritään sen lisäksi, mitä maksusta 2 §:ssä säädetään, sairausvakuutusmaksua 0,40 prosenttia sairausvakuutuslain 33 §:ssä tarkoitetusta tulosta. Tämä sairausvakuutusmaksun korotus on kuitenkin enintään 0,40 prosenttia veronalaisesta eläketulosta.

4 §

Työnantajan sairausvakuutusmaksu

Työnantajan sairausvakuutusmaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/1963) 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun

palkan ja työtulon perusteella. Maksun suuruus on:

1) yksityisellä työnantajalla sekä sellaisella valtion liikelaitoksella, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/1987), 1,60 prosenttia;

2) kunnalla ja kuntayhtymällä sekä kunnallisella liikelaitoksella 1,60 prosenttia;

3) evankelis-luterilaisella kirkolla sekä sen seurakunnalla ja seurakuntayhtymällä 1,60 prosenttia;

4) ortodoksisella kirkkokunnalla ja sen seurakunnalla 1,60 prosenttia;

5) Ahvenanmaan maakunnalla 2,85 prosenttia; ja

6) valtiolla ja sen laitoksella 2,85 prosenttia.

5 §

Työnantajan kansaneläkemaksu

Työnantajan kansaneläkemaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun palkan ja työtulon perusteella. Maksun suuruus on:

1) yksityisellä työnantajalla sekä sellaisella valtion liikelaitoksella, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia:

a) I maksuluokassa 1,35 prosenttia;

b) II maksuluokassa 3,55 prosenttia;

c) III maksuluokassa 4,45 prosenttia;

2) kunnalla ja kuntayhtymällä sekä kunnallisella liikelaitoksella 2,40 prosenttia;

3) evankelis-luterilaisella kirkolla sekä sen seurakunnalla ja seurakuntayhtymällä 2,40 prosenttia;

4) ortodoksisella kirkkokunnalla ja sen seurakunnalla 2,40 prosenttia;

5) Ahvenanmaan maakunnalla 3,95 prosenttia; ja

6) valtiolla ja sen laitoksella 3,95 prosenttia.

Työnantajan maksuluokka määräytyy kalenterivuotta toiseksi edeltävältä verovuodelta toimitettua verotusta varten annetussa veroilmoi-

tuksessa ilmoitettujen kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenosta tehtyjen säännönmukaisien poistojen ja samana verovuonna maksettujen palkkojen perusteella. Jos sanotulta verovuodelta ei ole toimitettu verotusta, käytetään sitä edeltävältä verovuodelta toimitetun verotuksen tietoja. Työnantajan kansaneläkemaksun II maksuluokkaan kuuluu liiketoimintaa harjoittava yksityinen työnantaja, joka on velvollinen suorittamaan valtiolle tuloveroa, sekä tuloverolain (1535/1992) 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu liiketoimintaa harjoittava elinkeinoyhtymä, jos poistojen määrä on yli 50 500 euroa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia maksetuista palkoista. Liiketoimintaa harjoittava työnantaja ja elinkeinoyhtymä kuuluu III maksuluokkaan, jos poistojen määrä on yli 50 500 euroa ja samalla yli 30 prosenttia maksetuista palkoista. Muut yksityiset työnantajat kuuluvat I maksuluokkaan.

Mitä 2 momentissa säädetään yksityisestä työnantajasta, sovelletaan vastaavasti sellaiseen valtion liikelaitokseen, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia.

6 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Lain 5 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettujen työnantajien kansaneläkemaksu on kuitenkin 1 päivän tammikuuta ja 28 päivän helmikuuta 2002 välisenä aikana yksityisen työnantajan I maksuluokassa 2,00 prosenttia, II maksuluokassa 4,00 prosenttia ja III maksuluokassa 4,90 prosenttia ja kunnalla, kuntayhtymällä ja kunnallisella liikelaitoksella, evankelis-luterilaisella kirkolla sekä sen seurakunnalla ja seurakuntayhtymällä sekä ortodoksisella kirkkokunnalla ja sen seurakunnalla 3,15 prosenttia.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/1963) 1 §:n 1 momentti ja 2 §, sellaisina kuin ne ovat 1 §:n 1 momentti laissa 1278/1999 ja 2 § laissa 1119/1996 sekä

lisätään lakiin siitä lailla 906/2001 kumotun 3 §:n tilalle uusi 3 §, seuraavasti:

1 §

Työnantaja on velvollinen suorittamaan Kansaneläkelaitokselle työnantajan sairausvakuutusmaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun työntekijälle suoritetun ennakonpidätyksen alaisen palkan sekä tuloverolain (1535/1992) 77 §:ssä tarkoitetun ulkomaantyötulon rahana maksettavan osan perusteella. Maksujen suuruudesta säädetään erikseen lailla.

— — — — —

2 §

Palkalla tarkoitetaan:

1) ennakoperintälain 13 §:ssä tarkoitettua palkkaa;

2) rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/1978) 4 §:ssä tarkoitettua palkkaa ja kyseisen lain 3 §:ssä tarkoitettua taiteilijan henkilökohtaiseen toimintaan perustuvaa korvausta;

3) ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995) 10 §:ssä tarkoitettua palkkaa; sekä

4) Pohjoismaiden Investointipankin ja Pohjoismaiden projektivientirahaston palveluksessa olevien henkilöiden verottamisesta annetun lain (562/1976) 2 §:ssä tarkoitettua palkkaa.

Palkkaan kuuluvat luontoisedut arvioidaan tuloverolaissa säädetyllä tavalla. Työn suorittamisesta aiheutuvien kustannusten osalta otetaan huomioon, mitä ennakoperintälain 15 §:ssä säädetään.

Ulkomaantyötulon rahana maksettavaan osaan ei lueta työnantajan maksamia työstä johtuvia kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita.

Työnantajalla tarkoitetaan ennakoperintälain 14 §:ssä tarkoitettua työnantajaa, Pohjoismaiden Investointipankkia, Pohjoismaiden projektivientirahastoa sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetussa laissa ja ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetussa laissa tarkoitettua lähdeveron perimiseen velvollista.

3 §

Luonnollinen henkilö tai kuolinpesä ei ole velvollinen suorittamaan työnantajan sosiaaliturvamaksua samalle saajalle kalenterivuonna maksetuista suorituksista, jollei niiden määrä ylitä ennakonpidätyksestä vapautettavalle tulolle valtioneuvoston asetuksella säädettyä suorituksen enimmäismäärää tai jollei suoritus liity maksajan elinkeino- tai muuhun tulonhankkimistoimintaan. Työnantajan sosiaaliturvamaksua ei myöskään suoriteta yksittäisestä, satunnaisesti maksettavasta suorituksesta, joka ei ylitä valtioneuvoston asetuksella säädettyä suorituksen ennakonpidätyksestä vapaata enimmäismäärää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002.

Laki

valtion vuonna 1999 kansaneläkelaitokselle suorittaman takuusuorituksen vähentämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion vuonna 1999 kansaneläkelaitokselle suorittaman takuusuorituksen vähentämisestä 4 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (910/1998) 1 ja 2 § seuraavasti:

1 §

Sen estämättä, mitä kansaneläkelain (347/1956) 59 §:n 2 momentissa ja sairausvakuutuslain (364/1963) 59 §:n 1 momentissa säädetään, vuonna 1999 valtio suorittaa mainituissa lainkohdissa tarkoitettua takuusuoritusta kansaneläkerahastoon ja sairausvakuutusrahastoon yhteensä 84 093 963 euroa vähemmän kuin kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla vähennetyn rahoitusomaisuuden sekä sairausvakuutusrahaston vieraalla pääomalla ja varauksilla vähennetyn rahoitusomaisuuden säädetyn vähimmäismäärän saavuttamiseksi tarvitaan.

Kansaneläkelaitos vastaa 1 momentissa tarkoitettua 84 093 963 euron rahoittamisesta omilla varoillaan vuoden 2003 loppuun mennessä.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2003.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002.

Laki

kansaneläkelain 59 ja 59 a §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansaneläkelain 59 ja 59 a §:n muuttamisesta 4 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (908/1998) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

Kansaneläkerahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttamiseksi siirretään vuosina 1998—2003 tarvittaessa sairausvakuutusrahastosta sairausvakuutuslain 59 §:n 1 momentissa säädetyn rahoitusomaisuuden vähimmäismää-

rän ylittävästä rahoitusomaisuudesta varoja kansaneläkerahastoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002.

Laki

sairausvakuutuslain 59 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sairausvakuutuslain 59 §:n muuttamisesta 4 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (909/1998) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

— — — — — määsmäärän ylittävstä rahoitusomaisuudesta
Sairausvakuutusrahaston rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän saavuttamiseksi siirretään vuosina 1998—2003 tarvittaessa kansaneläkerahastosta kansaneläkelain 59 §:n 2 momentissa säädetyn rahoitusomaisuuden vähimmäismäärän ylittävstä rahoitusomaisuudesta varoja sairausvakuutusrahastoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2002.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2001